

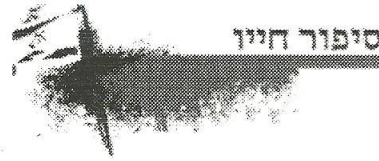
פינה לנופלים – יהי זכרם ברוך!

מדינת ישראל
משרד הביטחון

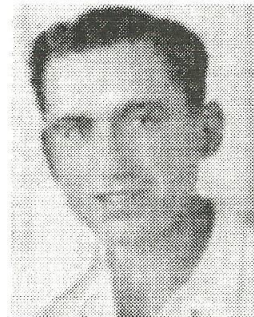
חזרה לדף מצג

סיפורי חייהם

פרדו, אשר (אצ'קו)

בן אסטריה ואהרן (ציוני ותיק ופעיל בבולגריה), נולד ביום כ"ו בתמוז תרע"ח (6.7.1918) בעיר סלוניקי, יוון. בהיותו בן 5 נתייתם מאמו וחזר עם אביו לעיר פלובדיב שבבולגריה. לאחר שנתיים נתייתם גם מאביו, והתחנך בבית סבתו ודודיו. אשר סיים בית-ספר יסודי עברי וגימנסיה בהצטיינות, היה פעיל כמדריך ב"מכבי הצעיר", ומשנת 1935 היה מראשיה ופעיליה של התנועה החלוצית. אשר שירת שנתיים בצבא הבולגרי וסיים בית-ספר לקדטים (פרחי קצונה) וגם באותן השנים היה פעיל בתנועה הציונית. בחודש פברואר 1941 העפיל יחד עם רעייתו בראש הקבוצה הראשונה של מעפילים מבולגריה שבאו באונייה "דוריאן", ואחרי שנה וחצי של ישיבה במחנות-מעצר בעכו ובעתלית - שוחרר. עם חזרתו השתתף בגרעין הכשרה בגינוסר

ואחר-כך בגבת. שם הוטל עליו להדריך את ילדי המשק בקבוצה של "הנוער העובד", ושם גם נולדה בתו, הבת הראשונה של החבורה. בראשית שנת 1945 עברו למחנה בכפר סבא, ומאז התמסר לעבודה תנועתית כמקשר בין "החלוץ הצעיר" בבולגריה ובין חלוצי בולגריה בארץ ושקד על ארגון העלייה משם וטיפול בקבוצות הנוער שעלו ארצה. אשר פעל גם למען "התנועה לאחדות העבודה" בבולגריה, סיים סמינר שליחים, אך לא נשלח לחוץ-לארץ, אלא הדריך נוער עובד בפתח תקווה. מרצו הרב היה כמעין שופע, ומאהבתו לארץ ומסירותו לתנועה נרתם לכל פעולה אף בלי שנבחר לכך. "מוטב שתבחרו באיש אחר, אני ממילא אעבוד", - היה אומר.

שירותו בתנועה עיכב את עלייתו להתנחלות עם קבוצתו "איל" בדרדרה שממזרח לחולה, אך בתקופת מלחמת-העצמאות, כשהקבוצה היתה זקוקה לתגבורת, נשלח אליה ושם נפל ביום ט' בתמוז תש"ח (16.7.1948). נקבר בדרדרה. הניח אישה, מרים, בת, נגה, ובן שנולד אחרי מותו.

ביום י"ג בתמוז תשי"א (17.7.1951) הועבר למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בנתניה.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי "יזכור", שנערך ע"י משרד הביטחון)

סיפורי חייהם

סדר דמוף ב"יזכור"
סדר א-ב' תאריך נפילה

רחמים, משה (שאבו, סאבו)

בן אסתר ומתתיהו, נולד ביום י' בניסן תרפ"ז (12.4.1927) בסופיה, בירת בולגריה. למד שבע שנים בבית-ספר עברי ואחר-כך בגימנסיה. היה ציוני מילדותו וחבר ב"מכבי" ואחר-כך היה פעיל שלוש שנים ב"החלוץ". הוא עבר בשלום את כל אימי מלחמת-העולם השנייה, ובחודש פברואר 1946 הגיע ארצה במסגרת עליית-הנוער, והצטרף להכשרה בקבוצת נוער מבולגריה בכפר גלעדי. היה שקט וצנוע בדיבור ובמעשה ורק הקרובים אליו ידעו והבינו את עוצם דבקותו בהגשמה החלוצית ובצורת החיים של הקיבוץ. את הצלחת המפעל של קבוצתו ראה כעניינו האישי, שהוא אחראי לו, השתדל לתקן ולשפר וכל כישלון או משגה גרמו לו מכאובי-נפש. שאיפתו היתה לצאת עם חבורתו להניח יסוד ליישוב עצמאי ולעבור את כל השלבים של הקמת משק. דבר זה

הגשים רק למחצה, כשקבוצתו צורפה לקיבוץ אייל (דרדרה) שליד קלקיליה מראשית היווסדו. גם שם המשיך בדרכו שהסכין ללכת בה בכפר גלעדי והיה המצפון, או "הצדק הנסתר", של החבורה.

כשניתן צו הכוננות לקראת מאורעות קשים שנראו באופק וחבריו רגנו על עבודה בלתי-פרודוקטיבית בחפירות-מגן, היה אומר להם: "חברים, עוד תברכו על כל חפירה שחפרתם!" וכשהתקרבה המלחמה לנקודתם עמד בה באומץ יומם ולילה. ביומו האחרון, ט' בתמוז תש"ח (16.7.1948), עוד דרש להכין לערב מסיבת ליל-שבת, באומרו: "מלחמה, מלחמה, אבל אנו איננו צריכים להפסיק את חיינו הרגילים". ואחרי דקות מספר נפגע מפגז אויב. נקבר בדרדרה.

ביום י"ג בתמוז תשי"א (17.7.1951) הועבר למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בנתניה.

זכרו הועלה בחוברת-הזיכרון של קיבוץ אייל.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי "יזכור", שנערך ע"י משרד הביטחון)

סיפורי חייהם

סדר דמוף ב"יזכור"

סדר א'-ב' תאריך נמילה

שוארץ, דוד (דודי)

בן שרה-פייגה ומרדכי, נולד בשנת 1923 (תרפ"ג) באורשווה שברוסיה הקרפטית ושם אף למד בבית-הספר המקומי. דוד היה בין מיליוני היהודים אשר נשלחו למחנות המוות בזמן מלחמת-העולם השנייה והצליח לשרוד ולעלות לארץ-ישראל כשנה לאחר שחרור המחנות. בארץ הצטרף לקיבוץ אילה ושהה בו עד שפרצה מלחמת-העצמאות. אז התגייס והוצב בחטיבת "כרמלי" אשר לחמה בחזית הצפון.

ביום י' בתמוז תש"ח (17.7.1948), במסגרת מבצע "ברוש", שנועד לחסל את ראש-הגשר הסורי במשמר הירדן, נפל דוד בקרב ליד דרדרה שממזרח לאגם החולה והובא למנוחות בדרדרה. על פי בקשת אחיו הועבר ארונו לבית העלמין הצבאי בנתניה.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי "יזכור", שנערך ע"י משרד הביטחון)

סיפורי חייהם

סדר דפדוף ב"יזכור"

סדר א-ב תאריך נפילה

חזרה לדף מצג | תוכן העניינים

נזכר את כולם

כל הזכויות שמורות © 2002. מדינת ישראל, משרד הביטחון.
(ראה דף "למבקר באתר")

Copyright © 2002. The State of Israel, Ministry of Defense.
All rights Reserved. (see "Notes" page)